

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İKTİSAT ANABİLİM DALI

Türkiye Ekonomisi ve Güncel Sorunları

Prof. Dr. FERDA HALICIOĞLU

EĞİTİM EKONOMİSİ

EĞİTİM EKONOMİSİ

Eğitim, Toplum yaşayışında yer edinmek için edinilen bilgi, beceri ve anlayışlara denir. Eğitim geniş anlamda, bireylerin toplumun standartlarını, inançlarını ve yaşama yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir. Kısaca “istenilen davranışı geliştirme süreci” olarak da anlatılabilir.

Eğitim, bir ülkede inovasyonun gelişiminin ve sanayide ileri teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasının yanı sıra küresel anlamda ülkenin rekabet gücünün ve ülkede yaratılan katma değer artırılmasına öncülük eden çok önemli bir sektördür. Ülkede kişi başına düşen milli gelirin yükselmesini tetikleyen eğitim, bir ülkenin orta gelir tuzağından çıkması için gereken en önemli unsurdur.

Türkiye’de eğitim sektörü Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Yükseköğretim Kurumları (YÖK) tarafından 65. Hükümet Programı, Onuncu Kalkınma Planı, 2018-20 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP), MEB 2015-19 Stratejik Planı ve 19. Milli Eğitim Şurası tavsiye kararları doğrultusunda alınan kararlar çerçevesinde yönetilmektedir. OVP kapsamında öğrenciler arasında fırsat eşitliğinin sağlanması, yönetim süreçlerinin iyileştirilmesi, öğretmen niteliklerinin artırılması, mesleki ve teknik eğitimin güçlendirilmesi ve üniversitelerin ihtisaslaşması temel amaçlar olarak tanımlanmıştır.

Devletin eğitim maliyetini özel sektörle paylaşma ihtiyacı ve bu kapsamda verdiği teşviklerin yanı sıra özel firmaların sektöre artan ilgisi özel eğitim kurumlarının yaygınlaşmasında etkili olmaktadır. Ayrıca, ülke genelinde artan kentleşme ve ülkenin genel ekonomik düzeyinin gelişimi özel eğitim kurumlarının büyümesini desteklemektedir.

TÜRKİYE'DE EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Eğitim sektörü “örgün” ve “yaygın” eğitim olmak üzere iki ana başlık altında incelenmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın tanımına göre, örgün eğitim belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir.

Örgün eğitim okul öncesi, ilk ve ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır. Yaygın eğitim kurumları ise özel kurslar, etüt ve rehabilitasyon merkezleridir. Türkiye’de 2016/17 eğitim-öğretim döneminde sektörde 26.522 ilkokul, 17.343 ortaokul, 10.550 ortaöğretim ve 185 yükseköğretim kurumu faaliyet göstermiştir.

<https://istatistik.yok.gov.tr/>

Zorunlu Eğitim Sürecinde Yapılan Değişiklikler

İŞBANKASI (2018)

PISA

Kurucu üyelerinden olduğumuz Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (*OECD*) tarafından yapılan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (*PISA*) bu kapsamda uluslararası düzeyde yapılan en kapsamlı eğitim araştırmalarından biridir.

PISA'nın temel amacı, öğrencilerin okulda öğrendikleri bilgi ve ecerileri günlük yaşanda kullanabilme becerisi ölçmektedir.

PISA zorunlu eğitim sonunda örgün öğretime devam eden 15 yaş grubundaki öğrencilerin Matematik okuryazarlığı, Fen Bilimleri okur yazarlığı ve Okuma Becerileri konu alanlarının dışında, öğrencilerin motivasyonları, kendi haklarındaki görüşleri, öğrenme biçimleri okul ortamları ve aileleri ile ilgili veriler toplamaktadır.

Pisa ilk olarak 2000 yılında uygulanmaya başlamıştır. Üçer yıllık dönemler halinde uygulanan araştırmaya Türkiye ilk olarak 2003 yılında katılmıştır.

Araştırmaya katılan ülkelerde örgün öğretime kayıtlı olan 15 yaş grubu öğrencilerin bulunduğu tüm okullar (Ortaokul, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal bilimler Lisesi, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Spor Lisesi, Anadolu İmamhatip Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi) bu araştırmaya katılabilirler. Bu sınavda çoktan seçmeli, karmaşık çoktan seçmeli, açık uçlu, kapalı uçlu gibi değişik soru türleri kullanılmaktadır.

Temel alanların dışında 2012 uygulamasından itibaren her döngüde, yenilikçi bir alanda da öğrencilerin temel bilgi ve becerilere ne ölçüde sahip oldukları değerlendirilmektedir. Bu yenilikçi alan 2012 uygulamasında “yaratıcı problem çözme” iken, 2015’te “işbirlikçi problem çözme” olmuştur. (Çetin, 2015)

PISA döngülerindeki temel alanlar ve ağırlıklı alanlar

PISA (2015)

PISA 2015 UYGULAMASI

PISA'nın altıncı döngüsü olan PISA 2015 uygulaması, 35'i OECD üyesi olmak üzere 72 ülke ve ekonomideki yaklaşık 29 milyon öğrenciyi temsilen 540 bine yakın öğrencinin katılımıyla 2015 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Uygulamaya katılan ülkeler aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

PISA'ya katılan ülkeler ve ekonomilerin haritası

OECD Üyesi Ülkeler

Almanya
Amerika
Avustralya
Avusturya
Belçika
Birleşik Krallık
Çek Cumhuriyeti
Danimarka
Estonya
Finlandiya
Fransa
Güney Kore
Hollanda
İrlanda
İspanya
İsrail
İsveç
İsviçre
İtalya

İzlanda
Japonya
Kanada
Letonya
Lüksemburg
Macaristan
Meksika
Norveç
Polonya
Portekiz
Slovakya
Slovenya
Şili
Türkiye
Yeni Zelanda
Yunanistan

OECD Üyesi Olmayan Ülkeler

Arjantin
Arnavutluk
Birleşik Arap Emirlikleri
Brezilya
Çin Halk Cumhuriyeti*
Bulgaristan
Cezayir
Dominik Cumhuriyeti
Endonezya
Güney Kıbrıs
Gürcistan
Hırvatistan
Hong Kong (Çin)
Karadağ
Katar
Kazakistan
Kolombiya
Kosova
Kosta Rika

Lübnan
Litvanya
Makao (Çin)
Makedonya
Malezya
Malta
Moldova
Peru
Romanya
Rusya Federasyonu
Singapur
Tayland
Tayvan - Çin
Trinidad ve Tobago
Tunus
Uruguay
Ürdün
Vietnam

*Çin Halk Cumhuriyeti; sadece Pekin, Şanghay Jiangsu ve Guangdong kent ve eyaletlerinde uygulamaya katılmıştır.

PISA 2015 TÜRKİYE UYGULAMASI

Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen PISA araştırmasının altıncı döngüsü olan 2015 uygulaması, Türkiye’de bilgisayar tabanlı olarak 5895 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir

PISA 2015 Türkiye Örneklemi

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) Düzey 1’e göre 12 bölgeyi temsil eden 61 ilden 187 okul ve 5895 öğrenci katılmıştır. İBBS Düzey 1 haritası Harita 2’de, PISA 2015 Türkiye örnekleminde yer alan okul ve öğrencilerin, bu bölgelere dağılımları ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İstatistikî bölge birimleri sınıfı andırması Düzey 1 haritası

PISA (2015)

İBBS'ye göre PISA 2015 Türkiye örneklemindeki öğrenci sayıları ve yüzdeleri

Bölge Kodu	Bölge İsmi	Katılan Öğrenci Sayısı	Katılan Öğrenci Yüzdesi
TR1	İstanbul	1070	18,15
TR2	Batı Marmara	245	4,16
TR3	Ege	707	11,99
TR4	Doğu Marmara	510	8,65
TR5	Batı Anadolu	553	9,38
TR6	Akdeniz	817	13,86
TR7	Orta Anadolu	334	5,67
TR8	Batı Karadeniz	303	5,14
TR9	Doğu Karadeniz	194	3,29
TRA	Kuzeydoğu Anadolu	199	3,38
TRB	Ortadoğu Anadolu	276	4,68
TRC	Güneydoğu Anadolu	687	11,65
	TOPLAM	5895	100

PISA (2015)

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, PISA 2015 Türkiye örnekleminde öğrenci sayısının en fazla olduğu bölgenin İstanbul (TR1) bölgesi, en az olduğu bölgenin ise Doğu Karadeniz (TR9) bölgesi olduğu görülmektedir.

Okul Türlerine Göre Dağılım

PISA 2015 Türkiye örnekleminde öğrenci oranının en yüksek olduğu okul türleri, Anadolu Lisesi ile Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'dir (%75). Öğrenci oranının en düşük olduğu okul türü ise Güzel Sanatlar Lisesi'dir (%0,7).

PISA 2015 Türkiye örnekleminin okul türlerine göre dağılımı

Okul Türü	Öğrenci Yüzdesi
Ortaokul	2,0
Anadolu Lisesi	38,1
Fen Lisesi	2,1
Sosyal Bilimler Lisesi	1,4
Güzel Sanatlar Lisesi	0,7
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	36,4
Çok Programlı Anadolu Lisesi	4,1
Anadolu İmam Hatip Lisesi	14,4
Cevap Vermeyen	0,3
Ulaşılamayan	0,5
TOPLAM	100

PISA (2015)

Enyüksek olduğu okul türleri, Anadolu Lisesi ile Mesleki Teknik Anadolu Lise'sidir. (%75)

Endüşük olduğu okul türü ise Güzel Sanatlar Lise'sidir. (%0,7)

FEN OKURYAZARLIĞI

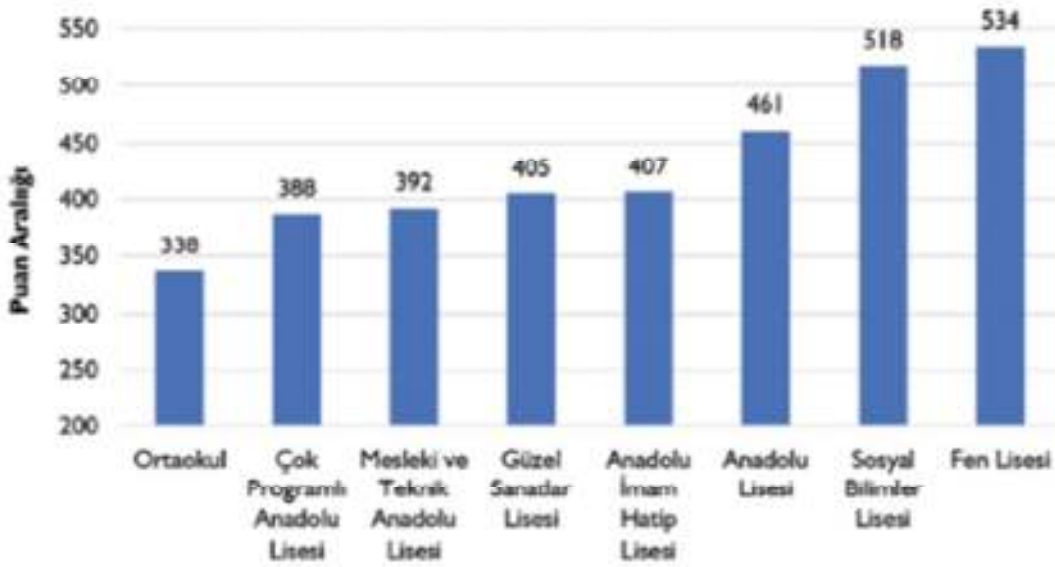
PISA'nın temel alanlarından biri olan fen okuryazarlığı, 2015 uygulamasında ağırlıklı alan olarak ele alınmıştır. PISA 2015'de fen okuryazarlığı "etkin bir vatandaş olarak fenle ilgili fikirlerle ve fenle alakalı meselelerle uğraşabilme becerisi" olarak tanımlanmaktadır. Fen alanında okuryazar olan bir kişi fen ve teknoloji alanında belli bir mantık çerçevesinde yapılan söylemlere katılmaya isteklidir

Yıllara göre fen okuryazarlığı ortalama puanları

	2015	2012	2009	2006
OECD Ortalaması	493	501	495	498
Tüm Ülkeler Ortalaması	465	477	471	478
Türkiye Ortalaması	425	463	454	424
Sıralama	54	43	42	47
Kaplan Ülke Sayısı	72	65	65	57

PISA (2015)

Okul türlerine göre fen okuryazarlığı ortalama puanları

PISA (2015)

PISA 2015 fen alanında en yüksek ortalamaya sahip okul türünün fen liseleri, en düşük ortalamaya sahip okul türünün ise ortaokullar olduğu görülmektedir

OKUMA BECERİLERİ

PISA araştırmasında okuma becerileri; “kişinin topluma katılmak, potansiyelini ve bilgisini geliştirmek ve amaçlarını gerçekleştirmek için yazılı metinleri anlaması, kullanması, onlar üzerinde düşünmesi ve onlarla uğraşması olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım, geleneksel bilgiyi çözümleme kavramının ve yazılı olanı anlamadan daha ötesine gitmektedir.

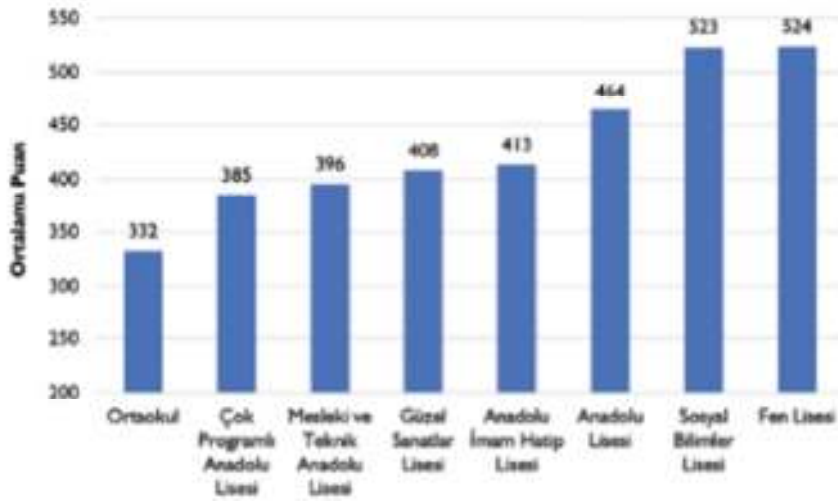
Yıllara göre okuma becerileri ortalama puanları

	PISA 2015	PISA 2012	PISA 2009
OECD Ortalaması	493	496	493
Tüm Ülkeler Ortalaması	460	471	464
Türkiye Ortalaması	428	475	464
Sıralama	50	42	39
Katılan Ülke Sayısı	72	65	65

PISA (2015)

Okuma becerileri alanında Türkiye ortalaması 428 ve tüm ülkelerin ortalaması da 460'tır.

Okul türlerine göre okuma becerileri ortalama puanları

PISA (2015)

PISA 2015 okuma becerileri alanında en yüksek ortalamaya sahip okul türünün fen liseleri, en düşük ortalamaya sahip okul türünün ise ortaokullar olduğu görülmektedir. Ayrıca fen liseleri ve sosyal bilimler liseleri benzer başarıya sahip olması dikkat çekmektedir.

MATEMATİK OKURYAZARLIĞI

Matematik okuryazarlığı, farklı bağlamlarda öğrencilerin matematiği formüle etme, kullanma ve yorumlama kapasitesini ölçmeye odaklanmaktadır. PISA testinde başarılı olmak için öğrenciler matematiksel mantık kurabilmeli ve fenomenleri tanımlamak, açıklamak ve tahmin etmek için matematiksel kavramları, süreçleri, gerçekleri ve araçları kullanabilmelidir. Matematik yeterliliği, PISA'da tanımlandığı gibi bireylere matematiğin dünyada oynadığı rolü fark etmelerine ve bireylerin yapıcı, duyarlı ve yansıtıcı vatandaşlar olmaları için gerekli, sağlam dayanakları olan yargı ve kararları vermelerinde yardımcı olur.

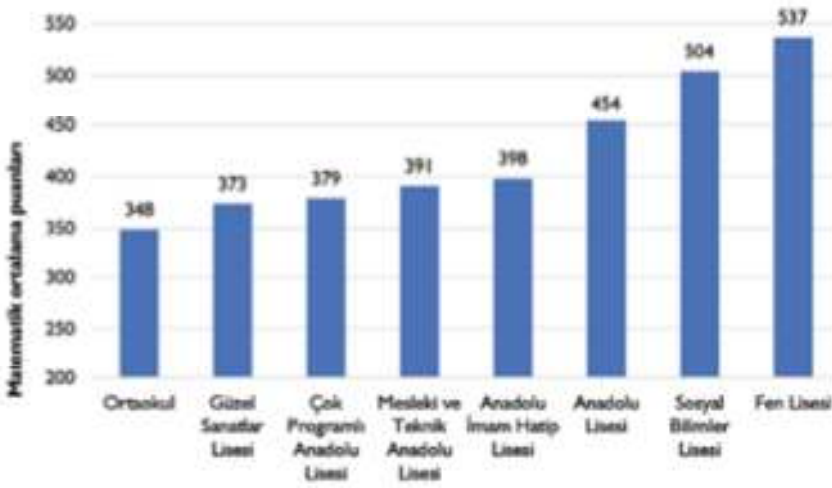
Yıllara göre matematik okuryazarlığı ortalama puanları

	PISA 2015	PISA 2012	PISA 2009
OECD Ortalaması	490	494	496
Tüm Ülkeler Ortalaması	461	470	465
Türkiye Ortalaması	420	448	445
Sıralama	50	44	41
Katılan Ülke Sayısı	72	65	65

PISA (2015)

Okul Türlerine Göre Başarı Durumu

PISA 2015 matematik okuryazarlığı sonuçlarının okul türlerine göre dağılımı görülmektedir.

PISA (2015)

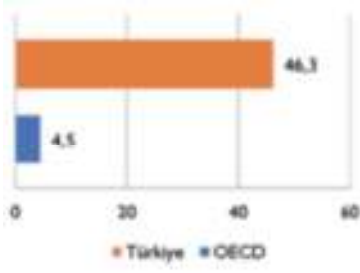
PISA 2015 matematik okuryazarlığı alanında Türkiye sonuçlarının okul türlerine dağılımına bakıldığında fen liselerinin ortalama puanlar açısından ilk sırada yer aldığı, fen liselerini sosyal bilimler lisesi ve Anadolu liselerinin takip ettiği görülmektedir. Bu sıralamada en son sırayı ortaokullar almaktadır.

Okul Öncesi Eğitim Durumu

Öğrencilerin okul öncesi eğitim alma durumları, PISA'da öğrenci başarılarını etkileyen ayrı bir faktör olarak ele alınmaktadır.

Türkiye'de PISA uygulamasına katılan öğrencilerin %46,3'ü okul öncesi eğitim almadıklarını ifade etmiştir. Bu oran OECD'de %4,5'tir.

Okul öncesi eğitim almayan öğrenci oranları (%)

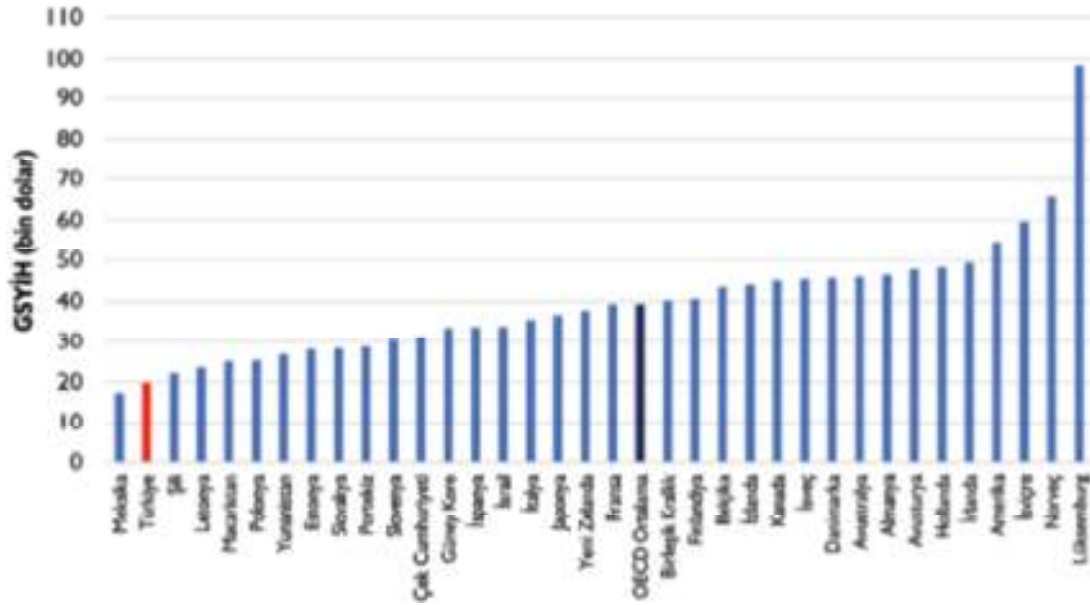
PISA (2015)

ÖĞRENCİ BAŞARISINI ETKİYELEN FAKTÖRLER

Sosyo-Ekonomik Göstergeler

Ailenin zenginliği, çocukların okuldaki performansını etkiler ancak bu etki ülkeler arasında belirgin bir şekilde değişmektedir. Bazı ülkelerin göreceli refahı eğitimle ilgili daha fazla harcama yapmalarına olanak tanırken bazı ülkeler de kendilerini daha düşük bir milli gelirle sınırlandırılmış bulmaktadır. Bu nedenle, ülkeler arasındaki eğitim sistemlerinin performansını karşılaştırırken, ülkelerin milli gelirini göz önünde bulundurmak önemlidir.

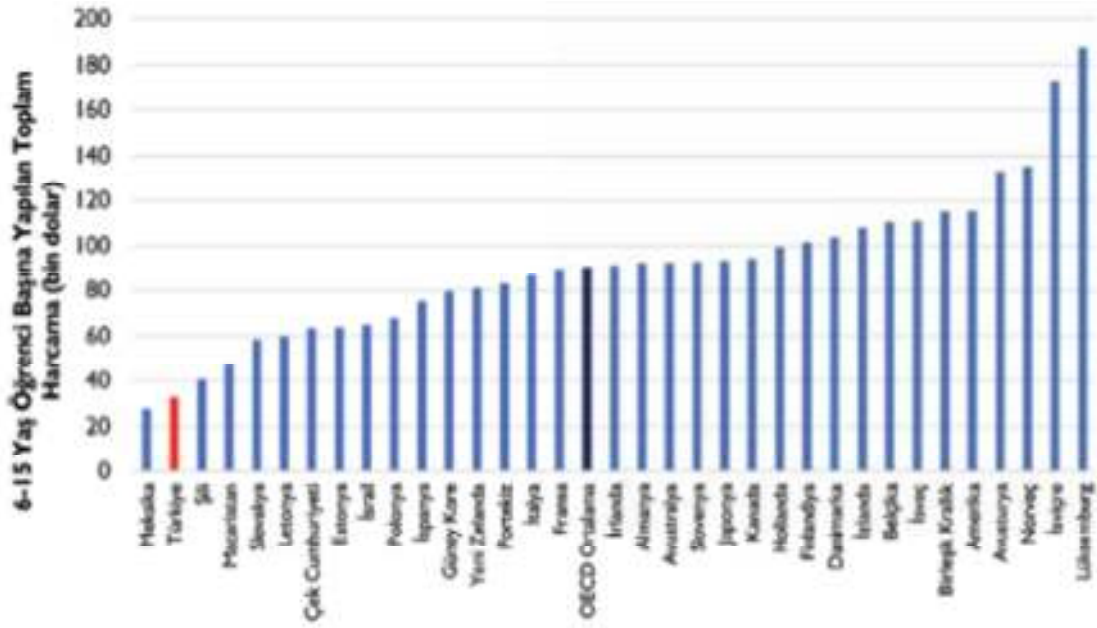
OECD üyesi ülkelerin gayrisafi yurtiçi hasılası dağılımı

PISA (2015)

Kişi başına düşen GSYİH, ülkelerde eğitim için kullanılabilir potansiyel kaynakları yansıtırsa da fiilen eğitime yapılan yatırımların doğrudan bir göstergesi değildir. Aşağıda ki grafikte OECD üyesi ülkelerde öğrenci başına yapılan toplam harcama miktarları gösterilmektedir.

OECD üyesi ülkelerde öğrenci başına yapılan toplam harcama

PISA 2015'e Katılan ülke ve ekonomilerin ortalama puanları

	Ortalama puanı istatistiksel olarak anlamlı şekilde OECD ortalamasının üzerinde olan ülkeler
	Ortalama puanı istatistiksel olarak anlamlı şekilde OECD ortalamasından farklı olmayan ülkeler
	Ortalama puanı istatistiksel olarak anlamlı şekilde OECD ortalamasının altında olan ülkeler

Ülke	Fen Ortalama Puanı	Okuma Becerileri Ortalama Puanı	Matematik Ortalama Puanları
Singapur	556	535	564
Japonya	538	516	532
Estonya	534	519	520
Tayvan - Çin	532	497	542
Finlandiya	531	526	511
Makao (Çin)	529	509	544
Kanada	528	527	516
Vietnam	525	487	495
Hong Kong (Çin)	523	527	548
Çin Halk Cumhuriyeti *	518	484	531
Güney Kore	516	517	524
Slovenya	513	505	510
Yeni Zelanda	513	509	495
Avustralya	510	503	494
Almanya	509	509	506
Birleşik Krallık	509	498	492
Hollanda	509	503	512
İsviçre	506	492	521
İrlanda	503	521	504
Belçika	502	499	507
Danimarka	502	500	511
Polonya	501	506	504
Portekiz	501	498	492
Norveç	498	513	507
Amerika	496	497	470
Avusturya	495	485	497
Fransa	495	499	493
Çek Cumhuriyeti	493	487	492
İspanya	493	496	486
İzveç	493	500	494
Letonya	490	488	482
Rusya Federasyonu	487	495	494
Lüksemburg	483	481	496
İtalya	481	485	490
Macaristan	477	470	477
Hırvatistan	475	487	464
Litvanya	475	472	478

Ülke	Fen Ortalama Puanı	Okuma Becerileri Ortalama Puanı	Matematik Ortalama Puanları
İzlanda	473	482	488
İsrail	467	479	470
Malta	465	447	479
Slovakya	461	453	475
Kazakistan	456	427	460
Yunanistan	455	467	454
Şili	447	459	423
Bulgaristan	446	432	441
Malezya	443	431	446
Birleşik Arap Emirlikleri	437	434	427
Romanya	435	434	444
Uruguay	435	437	418
Güney Kıbrıs	433	443	437
Arjantin	432	425	409
Moldova	428	416	420
Arnavutluk	427	405	413
Trinidad ve Tobago	425	427	417
Türkiye	425	428	420
Tayland	421	409	415
Kosta Rika	420	427	400
Katar	418	402	402
Kolombiya	418	423	390
Meksika	416	423	408
Cürcistan	411	401	404
Karadağ	411	427	418
Ürdün	409	408	380
Endonezya	403	397	386
Brezilya	401	407	377
Peru	397	398	387
Lübnan	386	347	396
Tunus	386	361	367
Makedonya	384	352	371
Kosova	378	347	362
Cezayir	376	350	360
Dominik Cumhuriyeti	332	358	328
Yunanistan	332	358	360

PISA (2015)

TÜRKİYE'DE EĞİTİM HARCAMALARI İSTATİSTİKLERİ

Eğitim Harcamaları İstatistikleri, 2016 Eğitim harcamaları %18,9 artarak 160 milyar 873 milyon TL oldu Türkiye’de eğitim harcamaları 2016 yılında 2015 yılına göre %18,9 artarak 160 milyar 873

milyon TL oldu. 2016 yılında bir önceki yıla göre eğitim harcamalarının en çok arttığı eğitim düzeyleri; %31,6 ile ortaöğretim, %20,3 ile yükseköğretim oldu.

Eğitim harcamaları temel göstergeleri, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015 ^(r)	2016
Toplam eğitim harcaması (Milyon TL)	79 059	94 141	106 029	120 305	135 310	160 873
Öğrenci başına eğitim harcaması (TL)	4 103	4 718	5 191	5 778	6 382	7 449
Eğitim harcamasının gayrisafi yurtiçi hasıla içindeki payı (%)	5,7	6,0	5,9	5,9	5,8	6,2
Öğrenci başına eğitim harcaması (\$)	2 445	2 620	2 725	2 636	2 342	2 461
Toplam eğitim harcaması (Milyon \$)	47 112	52 269	55 646	54 889	49 657	53 151

(r) Veri kaynaklarındaki güncelleme ve GSYH revizyonu nedeni ile revize edilmiştir.

TÜİK (2011-2016)

Eğitim harcamalarının, gayri safi yurtiçi hasıla içindeki payı 2015 yılında %5,8 iken, 2016 yılında %6,2 oldu.

Türkiye’de 2016 yılında yapılan eğitim harcamalarının %74,2’si devlet tarafından finanse edildi.

Eğitim harcamaları içerisinde hanehalklarının yaptığı harcamaların payı ise %18,8 oldu.

Öğrenci başına yapılan eğitim harcaması 2015 yılında 6 bin 382 TL olurken, 2016 yılında ise 7 bin 449 TL olarak gerçekleşti.

Eğitim düzeylerine göre değerlendirildiğinde, 2016 yılında öğrenci başına harcamanın en yüksek olduğu eğitim düzeyi 14 bin 201 TL ile yükseköğretim oldu.

Öğrenci başına toplam eğitim harcaması bir önceki yıla göre %16,7 arttı. Eğitim harcamalarının 2016 yılında 2015 yılına göre en fazla artış gösterdiği eğitim düzeyi ise %30,7 ile ortaöğretim oldu.

Bunu %20,2 ile ilkokul takip etti.

Eğitim düzeylerine göre öğrenci başına eğitim harcaması, 2011-2016

Eğitim d¼zeyi	Yıl	Eğitim harcaması (milyon TL)	Öğrenci başına ya- pılan harcam(TL)	Öğrenci başına yapılan harcama (\$)
Toplam – Total	2016	160 873	7 449	2 461
	2015(r)	135 310	6 382	2 342
	2014	120 305	5 778	2 636
	2013	106 029	5 191	2 725
	2012	94 141	4 718	2 620
	2011	79 059	4 103	2 445
Okulöncesi - Pre-primary school	2016	7 699	5 806	1 918
	2015(r)	7 163	5 924	2 174
	2014	5 404	4 672	2 132
	2013	4 863	4 590	2 409
	2012	4 699	4 359	2 420
	2011	3 666	3 135	1 868
İlkokul - Primary school	2016	31 568	6 349	2 098
	2015(r)	28 316	5 282	1 938
	2014	25 957	4 777	2 179
	2013	21 508	3 858	2 025
	2012	18 847	3 369	1 871

	2011	16 824	2 613	1 557
Ortaokul - Junior high school	2016	27 917	5 026	1 661
	2015(r)	24 710	4 741	1 740
	2014	21 586	4 090	1 866
	2013	21 345	3 896	2 045
	2012	18 821	3 381	1 877
	2011	14 073	3 099	1 847
Ortaöğretim - Upper secondary education	2016	38 414	6 567	2 170
	2015(r)	29 184	5 025	1 844
	2014	24 992	4 392	2 004
	2013	20 417	3 767	1 977
	2012	18 100	3 623	2 012
	2011	15 554	3 270	1 949
Yükseköğretim* - Tertiary education*	2016	55 275	14 201	4 692
	2015(r)	45 937	12 720	4 668
	2014	42 366	12 996	5 930
	2013	37 895	13 110	6 880
	2012	33 674	12 386	6 877
	2011	28 942	12 241	7 295

Finans kaynağı ve eğitim düzeylerine göre eğitim harcamaları, 2011-2016 (milyon TL)

Eğitim düzeyi Level of education	Yıl Year	Devlet Harcamaları - Public expenditures				Özel Harcamalar - Private expenditures			Uluslararası Kaynaklar International Sources
		Toplam Total	Toplam devlet Total public	Merkezi Central	Yerel Local	Toplam özel Total private	Hanehalkları Household	Özel tüzel kişilikler Private entities	
Toplam - Total	2016	160 873	119 415	118 520	896	41 169	30 165	11 004	288
	2015 ⁿ	135 310	100 372	99 400	972	34 729	25 204	9 525	210
	2014	120 305	89 367	88 090	1 277	30 742	23 049	7 693	196
	2013	106 029	78 978	76 224	2 753	26 740	19 385	7 355	311
	2012	94 141	69 364	67 372	1 992	24 627	18 568	6 059	150
	2011	79 059	59 865	58 184	1 681	19 080	13 650	5 430	114
Okulöncesi - Pre-primary education	2016	7 699	5 202	5 128	74	2 497	2 073	423	
	2015 ⁿ	7 183	4 738	4 693	43	2 427	2 063	364	
	2014	5 404	3 893	3 850	44	1 510	1 229	282	
	2013	4 863	3 577	3 493	84	1 286	1 086	200	
	2012	4 699	3 412	3 336	76	1 287	1 142	145	0,23
	2011	3 666	2 728	2 653	75	938	786	152	
İlkokul - Primary school	2016	31 588	25 536	25 212	323	6 033	4 984	1 049	
	2015 ⁿ	28 316	22 969	22 358	611	5 347	4 473	874	0,40
	2014	25 957	21 234	20 440	794	4 723	3 917	806	
	2013	21 508	17 569	15 801	1 768	3 939	3 178	761	
	2012	18 847	15 616	14 231	1 385	3 230	2 616	614	0,94
	2011	16 824	14 187	12 946	1 241	2 636	1 960	676	
Ortaokul - Junior high school	2016	27 917	20 043	19 703	340	7 873	6 819	1 054	
	2015 ⁿ	24 710	18 802	18 693	109	5 908	5 030	878	
	2014	21 586	16 316	16 112	204	5 270	4 487	783	
	2013	21 345	16 683	16 250	433	4 662	3 922	740	
	2012	18 821	14 645	14 415	230	4 176	3 565	611	0,05
	2011	14 073	10 791	10 650	142	3 282	2 805	477	
Ortaöğretim toplam - Total upper secondary	2016	38 414	25 334	25 176	157	13 033	9 873	3 160	47
	2015 ⁿ	29 184	19 160	18 993	168	9 935	7 455	2 480	89
	2014	24 992	16 220	16 020	200	8 720	7 009	1 711	53
	2013	20 417	13 520	13 129	391	6 726	5 114	1 613	170
	2012	18 100	11 455	11 213	242	6 614	5 064	1 550	31
	2011	15 554	10 278	10 110	168	5 271	4 005	1 266	5
Genel ortaöğretim General upper secondary	2016	19 513	9 840	9 755	84	9 653	6 920	2 733	20
	2015 ⁿ	14 349	7 135	7 079	56	7 177	4 975	2 201	37
	2014	12 256	6 508	6 420	88	5 741	4 217	1 524	8
	2013	10 408	5 964	5 759	205	4 388	2 915	1 472	57
	2012	9 583	5 018	4 887	131	4 534	3 088	1 446	11
	2011	9 057	5 327	5 241	86	3 727	2 536	1 191	2
Mesleki ortaöğretim Vocational and technical upper secondary	2016	18 901	15 494	15 421	73	3 380	2 954	426	27
	2015 ⁿ	14 835	12 025	11 914	111	2 758	2 479	279	52
	2014	12 736	9 712	9 600	112	2 979	2 792	187	45
	2013	10 009	7 557	7 370	187	2 339	2 199	140	113
	2012	8 537	6 437	6 325	111	2 079	1 975	104	21
	2011	6 497	4 951	4 869	82	1 544	1 489	75	2
Yükseköğretim - Tertiary	2016	55 275	43 300	43 299	1	11 733	6 415	5 318	241
	2015 ⁿ	45 937	34 705	34 663	42	11 111	6 183	4 929	120
	2014	42 366	31 704	31 669	34	10 519	6 407	4 112	143
	2013	37 895	27 628	27 551	77	10 126	6 084	4 041	141
	2012	33 674	24 236	24 176	60	9 320	6 181	3 139	118
	2011	28 942	21 880	21 826	54	6 952	4 094	2 858	110

Türkiye’de özel okul deneyimi ilk olarak yabancı ve azınlık okullarıyla Cumhuriyet öncesinde başlamıştır. İlk özel Türk okulu 1931 yılında ilk etapta ana okulu olarak faaliyete başlayan Ankara TED Koleji’dir.

Özel okulların esas gelişimi 1961 Anayasası sonrasında sektörde yapılan düzenlemeyle birlikte eğitimin devletin gözetim ve denetimi altında serbest olduğu belirtilerek gerçekleşmiştir. 1962 yılında ilk özel yüksek okul kurulmuş, fakat özel yüksek okulların üniversite sayılıp sayılmayacağı tartışmaları ve üniversitelerin devlet eliyle kurulması yönetmeliği sebebiyle 1971’de özel yüksek okullar kapatılmıştır. 1982 Anayasası ile özel öğretim kurumu açılması serbest bırakılmış, Türkiye’nin ilk özel üniversitesi 1984 yılında Ankara’da kurulan Bilkent Üniversitesi olmuştur.

1985 sonrasında kanun, genelge gibi çeşitli düzenlemelerle özel okulların yaygınlaştırılması açıkça teşvik edilmiştir. 1988 tarihinde yapılan düzenleme özel okulların öğrenci ücretlerinde serbest bırakılması açısından önemli rol oynamıştır. Yapılan düzenleme ve teşviklerin etkisiyle sayıları hızla artan özel okullar, 1994 krizi sonrasında hanehalkı gelirinin azalmasına bağlı olarak gerileyen talebin etkisiyle kapasitelerini doldurmakta sorun yaşamışlardır.

2000’li yıllarda Türkiye’de özel okulların düşük kapasite oranlarına dikkat çekilerek Türkiye’nin özel okullaşma oranının gelişmiş ülkelerin oldukça altında olduğuna işaret edilmiş, söz konusu dönemde eğitim sektöründe özel okulların desteklenmesi için yoğun çaba sarf edilmiştir.

Türkiye’de özel eğitim kurumlarının payı 2014/15 eğitim-öğretim dönemine kadar %3-4 seviyesinin üzerine çıkamamıştır. 2014/15’te dershanelerin dönüşüm sürecinde özel eğitim kurumlarına talep, söz konusu kurumlara verilen teşviklerin de etkisiyle artmıştır. Özel eğitim kurumları mevcut durumda hangi bölgede olduklarına bakılmaksızın 5. Bölge kapsamındaki yatırım teşviklerden yararlanabilmekte ve özel okullarda okuyan öğrencilere belli kriterler dahilinde eğitim-öğretim desteği sağlanmaktadır. MEB söz konusu teşviklerle özel okulların mevcut durumda %7,6’ya ulaşan payının 2023 yılına kadar %15’e ulaşmasını hedeflemektedir.

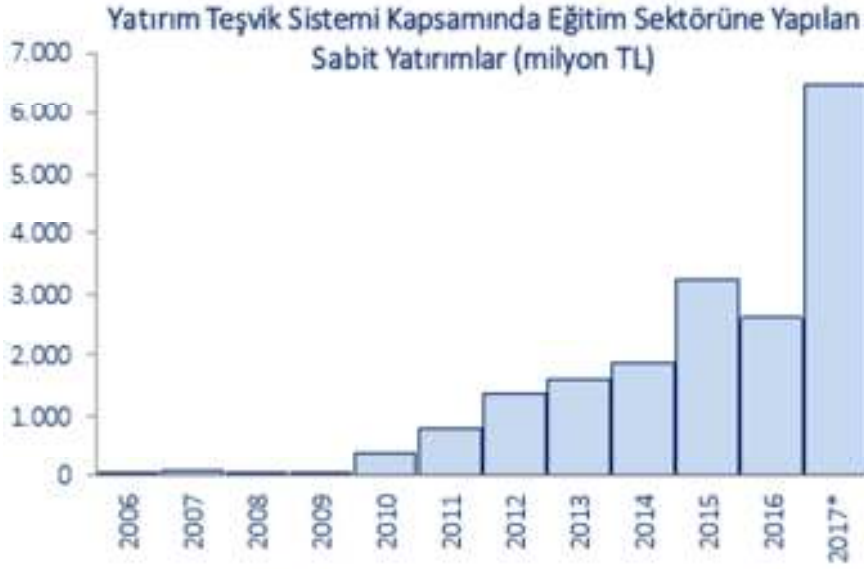
MEB Mart 2009'da yayımlanan bir düzenlemeyle kamu-özel ortaklığı modeliyle 'Eğitim Kampüsleri' projesi kapsamında, eğitim kurumlarının şehir dışına taşınıp yemekhane, spor alanları, kütüphane vb. gibi yan alanlarla birlikte tam bir kampüs formatında faaliyete geçmeleri için çalışma başlatmış, özel sektör kaynaklarıyla gerçekleştirilecek kampüslerin 20 yıllık kira süresi sonrasında kamuya devredilmesi tasarlanmıştır. İlk olarak İstanbul, İzmir, Adana, Kocaeli, Aydın, Şanlıurfa, Erzurum ve Muğla'da olmak üzere toplam 20 ilde gerçekleştirilmesi planlanan projede 2013 yılından bu yana fazla ilerleme kaydedilememiştir.

Türkiye'de özel eğitimi destekleme kapsamında Şubat 2017'de yapılan bir düzenlemeyle Eylül 2015 öncesinde dershaneden özel eğitim kurumuna dönüşme taahhüdünde bulunan kurumlara yönelik kamu taşınmazları için 25 yıl bedelli irtifak hakkı veya 10 yıllık kiralama desteği verilmiştir. 2018/19'a kadar faaliyete geçmesi öngörülen söz konusu kurumlarda toplam öğrenci kontenjanının %10'una %100 ve %10'una %50 burslu olarak eğitim verilmesi şart koşulmuştur.

Ayrıca, kâr amacı gütmeyen ve Bakanlar Kurulu'nca vergi muafiyeti olan vakıf üniversitelerine yönelik Temmuz 2017'de yapılan bir düzenlemeyle kamu taşınmazları için 49 yıllığına bedelsiz irtifak hakkının verileceği belirtilmiştir.

Ekonomi Bakanlığı'nın "yurt dışı birim desteği" kapsamında yükseköğretim kurumlarının yurt dışında açtıkları birimlerinin brüt kira giderleri belirli bir oranda ve belirli bir tutarı geçmeyecek şekilde 4 yıl boyunca karşılanmakta, böylece ülkeye yurt dışından öğrenci getirmek isteyen kurumların maliyetleri düşürülmeye çalışılmaktadır.

MEB, makine-teçhizat alımı gibi sebeplerle genel liselere göre daha maliyetli olan özel meslek lisesi yatırımlarını iş gücü ihtiyacı nedeniyle desteklemektedir. MEB, Mart 2017'de Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) özel mesleki ve teknik liselerin kurulması için bir protokol imzalamıştır. OSB'lerin içinde özel meslek liselerinin artırılmasını amaçlayan düzenleme kapsamında yaklaşık 300 OSB içinde özel mesleki lise kurulması hedeflenmektedir.

İŞBANKASI (2018)

Özel eğitim kurumları (kreş dahil okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise) 2012 yılında yapılan bir düzenleme ile yatırım teşvikleri kapsamında “öncelikli yatırım” kapsamına alınmıştır. 6. Bölge hariç özel sektörün eğitim yatırımları hangi bölgeye yapıldığı fark etmeksizin 5. Bölge yatırım teşviklerinden faydalanabilmektedir. KDV ve gümrük vergisi muafiyeti, yatırım yeri tahsisi, okulun faaliyete geçmesinden itibaren ilk 5 yıl boyunca kurumlar ve gelir vergisi indirimi sigorta primi ve işveren desteği faiz desteği uygulanan teşvikler arasındadır.

Eğitim sektörüne yapılan yatırımlar 2010 yılından itibaren ivme kazanmıştır. Dershanelerin kapanma süreciyle birlikte 2015 yılında hızla artan yatırımlar, 2016 yılında bir miktar geriledikten sonra 2017 yılında tekrar hareketlenmiştir. Ekonomi Bakanlığı’nın yatırım teşvik programı kapsamında eğitim sektörüne yapılan yatırımların 2016’da %2,7 olan payı 2017 yılının Ocak-Kasım döneminde %3,6’ya yükselmiş, bu dönemde eğitim sektörü enerji, sağlık ve doküman- giyimden sonra en çok yatırım teşviki verilen alt sektör olmuştur. *İŞBANKASI (2018)*

Varlıkları uzun yıllardır tartışma konusu olan ve eğitimdeki önemli eşitsizliklerden biri olarak görülen dershanelerin kapatılması dönemin başbakanı Recep Tayip Erdoğan Mart 2012 de tekrar gündeme getirmiş dershanelerin ya özelokula dönüşeceğini ya da kapatılacağını belirtmiştir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçerde bu açıklamayı pekiştirecek demeçler vermiştir. Ardından göreve gelen Nabi Avcı 3 Temmuz 2013’te yaptığı açıklamada, dershanelerin

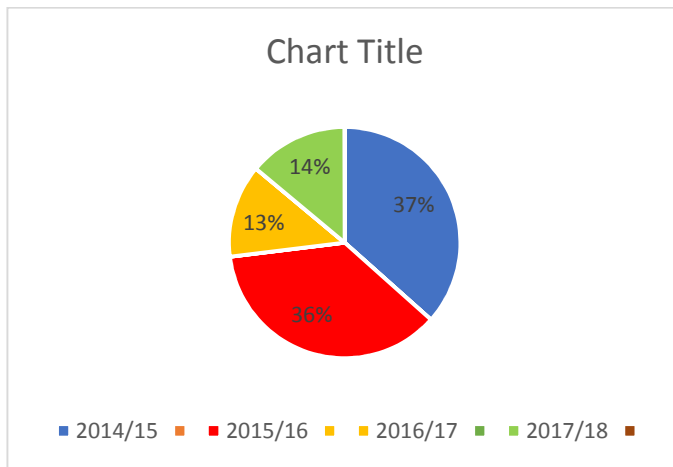
önümüzdeki eğitim öğretim yılında özel okula dönüştürülmek yoluyla kapatılmasının planlandığı dile getirmiştir. Liseye geçiş sistemi ile dershanelere gerek kalmayacağını belirtmiştir

(Yelken 2014; Büyükcan 2014)

Dershanelerin kapatılması konusundaki bu girişim aslında ilk değildir. Daha önce 1983 yılında 2843 sayılı yasayla 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda bir değişiklik yapılmış ve o tarih itibarıyla mevcut dershanelerin 1 Ağustos 1984'e kadar kapatılmasına hükmedilmiştir. Ancak bu düzenleme yürürlüğe girmeden önce dershanelerin hazineye gelir sağlayan, istihdam yaratan kurumlar olduğu ve özel derslerin açıklık, eşitlik içinde ve devlet kontrolünde yürütülmesine imkan sağladığı gerekçeleriyle (TBMM, 1965) kapatılmasına ilişkin düzenleme yürürlükten kaldırılmıştır.

TEŞVİKLER

Kurum Türü	2014/15		2015/16		2016/17		2017/18	
	Destek Tutarı (TL/Öğrenci)	Öğrenci sayısı	Destek Tutarı (TL/Öğrenci)	Öğrenci sayısı	Destek Tutarı (TL/Öğrenci)	Öğrenci sayısı	Destek Tutarı (TL/Öğrenci)	Öğrenci sayısı
Okulöncesi*	2.500	50.000	2.680	20.000	2.860	6000	3.060	6000
İlkokul	3.000	50.000	3.220	50.000	3.440	15000	3.680	15000
Ortaokul	3.500	75.000	3.750	50.000	4.000	15000	4.280	15000
Ortaöğretim	3.500		3.750		4.000	15000	4.280	15000
Temel Lise	3.000	75.000	3.250	110.000	3.440	24000	3.680	24000
Toplam	762.500.000	250.000	759.600.000	230.000	271.320.000	75000	290.280.000	75.000

İŞBANKASI (2018)

MB() 48-66 ay arası çocukları kapsamaktadır.*

Not:Devlet desteğinden eğitim kurumlarında %51'in üzerinde burs alan öğrenciler yararlanamamaktadır

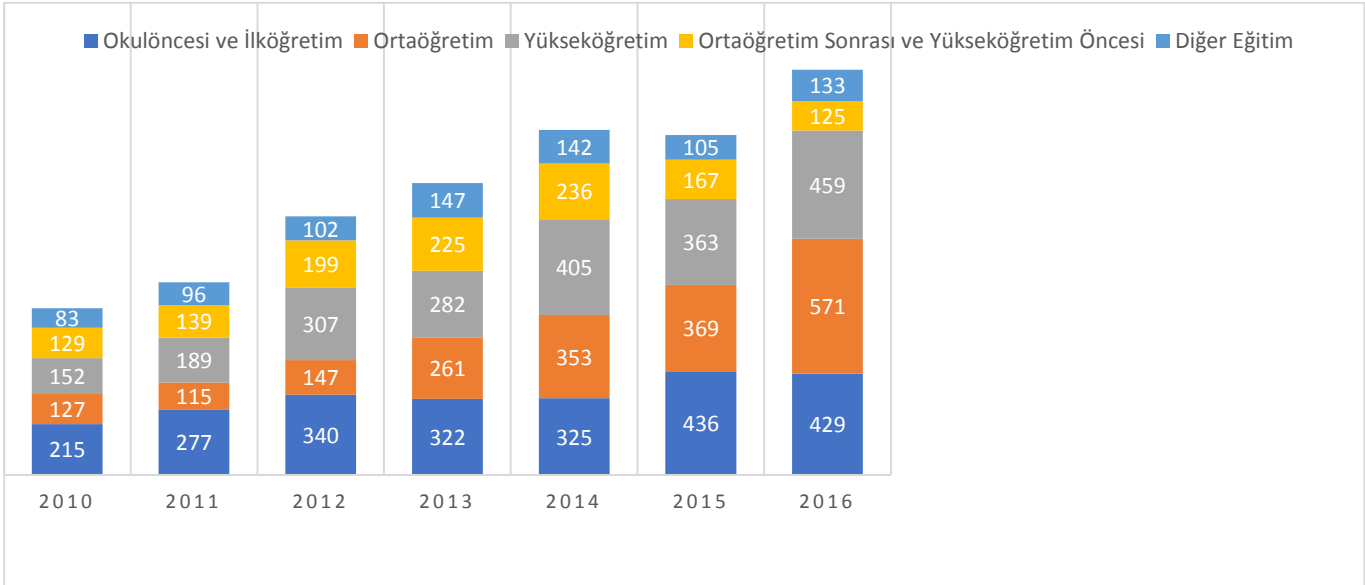
MEB, eğitim sektöründeki yatırım yükünü özel sektörle paylaşmak ve özel sektörün eğitimdeki payının artırılması için özel okullarda okuyan belirli sayıda öğrenci için okullara 2014/15'ten bu yana eğitim-öğretim desteği vermektedir. MEB'in 2016/17 döneminde teşvik verdiği öğrenci sayısını, dolayısıyla toplam teşvik tutarını belirgin şekilde düşürdüğü gözlenmektedir.

Eğitim ve öğretim desteği verilebilecek okullar belli kriterler çerçevesinde belirlenmekte, söz konusu destek ödemeleri okullara %35'i Kasım, %35'i Şubat ve %30'u Haziran'da olacak şekilde gerçekleştirilmektedir. Söz konusu destek tutarı, Anadolu'da faaliyet gösteren özel okulların ücretlerinin %30-40'ını oluşturduğu dikkate alındığında, özel sektöre talebi desteklemesi açısından önem arz etmektedir. *İŞBANKASI (2018)*

TÜRKİYE'DE ÖZEL EĞİTİM SEKTÖRÜ - HANEHALKI HARCAMALARI

2016 yılında hanehalkı eğitim harcamaları %19,2 artış kaydederek hanehalkının toplam harcamaları içinden %2,3 pay almıştır. Gelir düzeyi bazında eğitim harcamalarının her gelir seviyesinde arttığı gözlenmektedir. Önümüzdeki dönemde hanehalkını zorlayacağı tahmin edilen bu durumun özel eğitim kurumları arasındaki rekabeti ve ortaöğretim seviyesinde temel liselere ilgiyi artırması beklenmektedir. *İŞBANKASI (2018)*

Türkiye'de Hanehalkının Eğitim Harcamaları (milyon TL/Ay)

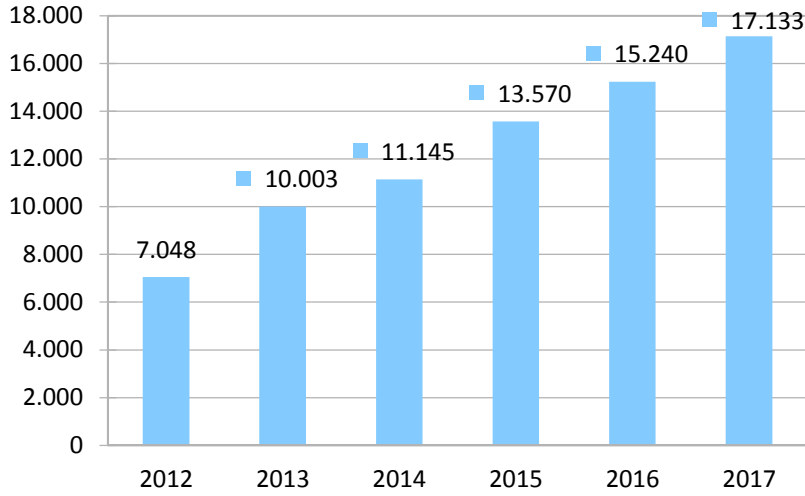
İŞBANKASI (2018)

TÜİK, BKM () Eğitim, kırtasiye, ofis malzemesi (**) Ocak-Eylül dönemi verileridir.*

Banka ve Kredi Kartıyla Yapılan Eğitim* Harcamaları

Türkiye’de eğitim hizmeti ödemelerinin bankalar aracılığıyla gerçekleştirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Bankalararası Kart Merkezi verilerine göre, 2017’nin ilk üç çeyreğinde eğitim sektörü harcamalarında işlem tutarı özel okullara yönelik talebin güçlenmesiyle yıllık bazda %15,6 artış kaydetmiştir.

Özel eğitim kurumlarının velilere istenen vadeyi sunamaması ve peşin ödemelere yapılan indirimler sebebiyle sektörde bireysel kredi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. BDDK’nın Kasım 2015’te yaptığı bir düzenlemeyle eğitim ve öğrenim ücreti ödemesi için kredi kartı taksit sayısı 9’dan 12’ye çıkarılmıştır. Ayrıca eğitim ve öğrenim ücreti finansmanı için kullanılacak tüketici kredilerinde vade

sınırlaması kaldırılmıştır.

*İŞBANKASI (2018)
TÜİK, BKM (*) Eğitim, kırtasiye, ofis malzemesi (**) Ocak-Eylül dönemi verileridir*

2016 yılında hanehalkı eğitim harcamaları %19,2 artış kaydederek hanehalkının toplam harcamaları içinden %2,3 pay almıştır. Gelir düzeyi bazında eğitim harcamalarının her gelir seviyesinde arttığı gözlenmektedir. Önümüzdeki dönemde hanehalkını zorlayacağı tahmin edilen bu durumun özel

eğitim kurumları arasındaki rekabeti ve ortađđretim seviyesinde temel liselere ilgiyi artırması beklenmektedir.

Türkiye’de eğitim hizmeti ödemelerinin bankalar aracılığıyla gerçekleştirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Bankalararası Kart Merkezi verilerine göre, 2017’nin ilk üç çeyreğinde eğitim sektörü harcamalarında işlem tutarı özel okullara yönelik talebin güçlenmesiyle yıllık bazda %15,6 artış kaydetmiştir. *İŞBANKASI (2018)*

MEB BÜTÇESİNİN GELİŞİMİ

Kamu tarafından eğitime ayrılan bütçenin %77’sini oluşturan MEB bütçesi, 2016 yılında 76,4 milyar TL iken 2017 yılı için 85 milyar TL’ye çıktı. Yani bütçe, 2006 yılından bu yana nominal olarak yaklaşık 5 katına çıkmış durumda.⁶ Ancak bu artış, enflasyon etmeni göz önüne alınmadığında görülüyor; yıllar içerisinde gerçekleşen enflasyon da dikkate alındığında bütçenin 2006’dan bu yana sadece 2 katına çıktığı anlaşılıyor. Eğitime ayrılan bütçeyi rakamsal olarak izlemenin yanı sıra, ülke zenginliğinin ne kadarının eğitime harcandığına bakmak da yararlıdır. Bu değerlendirme için yaygın olarak kullanılan yöntem, eğitim bütçesinin gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) bölünmesidir. Eğitim 2030 Eylem Çerçevesi⁷ kapsamında, herkesin eğitime erişimi için, temel eğitime yapılan kamu harcamalarının GSYH’ye oranının %4-6 olması öneriliyor. Türkiye’de temel eğitime ayrılan kamu kaynaklarını yansıtan MEB bütçesinin GSYH’ye oranı %3,5’tir; dolayısıyla önerilen düzeyin altındadır. MEB bütçesinin GSYH’ye oranı 2006’dan 2016’ya dek genel olarak artma eğiliminde olsa da 2017 yılında artmadı; merkezi yönetim bütçesi içindeki payı ise 0,20 puan azaldı.

MEB BÜTÇESİNİN YILLAR İÇERİSİNDEKİ DEĞİŞİMİ

Yıl	MEB Bütçesi (TL)	Merkezi Yönetim Bütçesi (TL)	MEB Bütçesinin GSTH'ye Oranı (%)*	MEB Bütçesinin Merkezi Yönetim Bütçesine Oranı (%)
2006	16.568.145.500	174.958.100.699	2,18	9,47
2007	21.355.634.000	204.988.545.572	2,53	10,42
2008	22.915.565.000	222.553.216.800	2,41	10,30
2009	27.446.778.095	262.217.866.000	2,88	10,47
2010	28.237.412.000	286.981.303.810	2,57	9,84
2011	34.112.163.000	312.572.607.330	2,63	10,91
2012	39.169.379.190	350.898.317.817	2,76	11,16
2013	47.496.378.650	404.045.669.000	3,03	11,76
2014	55.704.817.610	434.995.765.000	3,19	12,81
2015	62.000.248.000	472.943.000.000	3,18	13,11
2016	76.354.306.000	570.507.000.000	3,55	13,38
2017	85.048.584.000	645.124.000.000	3,54	13,18

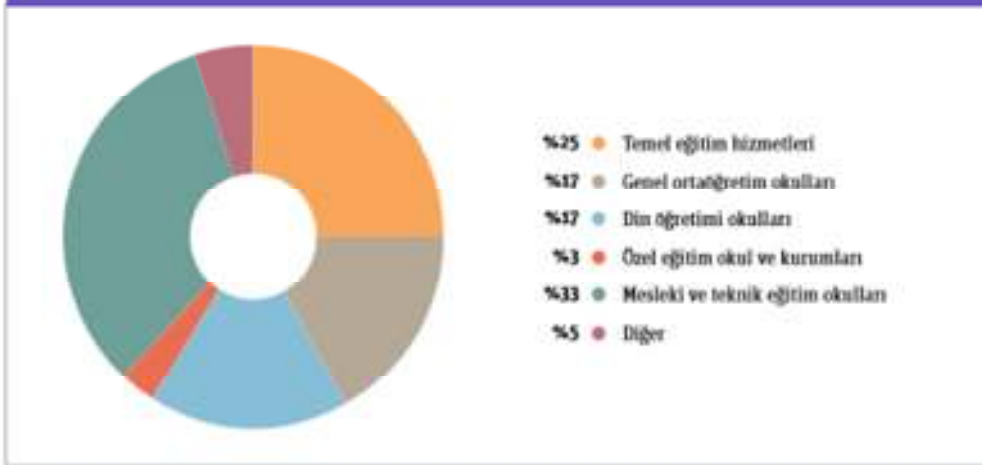
*2017 için tahmini değerdir.

MEB (2017). Millî eğitim istatistikleri

Yapı Tesisi Ödeneğinin Dağılımı

2016 yılında temel eğitim kademesinde yapı tesisi için yaklaşık 864 milyon TL ayrıldı; derslik sayısı ise son bir yılda yaklaşık %4 arttı. 2017 yılı için ayrılan yapı tesisi ödeneği ile derslik sayısında benzer bir artış beklenebilir. Derslik sayısında %4-5 aralığında artış ile ikili öğretimin yakın zamanda son bulması ise gerçekçi görünmüyor

2017 YILI YAPI TESİSİ ÖDENEĞİNİN DAĞILIMI

MEB (2017). Millî eğitim istatistikleri

Yapı tesis ödeneğinin okul veya hizmet türüne göre dağılımı.

Buna göre, en fazla yatırım ödeneğinin mesleki ve teknik eğitim okullarına ayrıldığı görülüyor.

TÜRKİYE'DE OKULLAŞMA

İlköğretim									
Öğretim yılı	Net okullaşma oranı (%)	Okul sayısı	Öğretmen sayısı	Öğrenci sayısı	Derslik sayısı	Şube sayısı	Okul başına düşen öğrenci sayısı	Şube başına düşen öğrenci sayısı	Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı
1997-1998	85	47.365	302.254	9.084.635	-	317.718	192	29	30
1998-1999	89	45.102	317.790	9.609.050	-	311.871	213	31	30
1999-2000	94	33.317	325.140	10.028.979	-	321.828	297	31	30
2000-2001	95	36.072	345.015	10.480.721	-	348.135	286	30	30
2001-2002	92	35.052	372.687	10.477.616	-	370.739	299	28	28
2002-2003	91	35.133	373.303	10.331.645	-	377.609	294	27	28
2003-2004	90	36.114	384.170	10.479.538	-	386.879	285	27	27
2004-2005	90	35.611	401.288	10.565.389	-	380.126	290	27	26
2005-2006	90	34.990	389.859	10.673.935	297.000	382.061	297	27	27
2006-2007	90	34.656	402.829	10.846.930	307.511	387.351	305	27	26
2007-2008	97	34.093	445.452	10.870.570	315.887	392.521	310	27	24
2008-2009	96	33.769	453.318	10.709.920	320.393	408.221	307	25	23
2009-2010	98	33.310	485.677	10.916.643	332.902	416.930	316	25	22
2010-2011	98	32.797	503.328	10.981.100	339.653	418.334	322	25	21
2011-2012	99	32.108	515.852	10.979.301	344.710	422.751	323	25	20
2012-2013	99	29.169	282.043	5.593.910	234.920	251.027	192	22	20
2013-2014	100	28.532	288.444	5.574.916	243.305	251.801	195	22	19
2014-2015	96	27.544	295.252	5.434.150	237.760	255.451	197	21	18
2015-2016	95	26.522	302.961	5.360.703	246.090	253.714	202	21	18

Kaynak : TÜİK

Ortaöğretim

Öğretim yılı	Net okul- laşma oranı (%)	Okul Öğretmen sayısı	Öğrenci sayısı	Derslik sayısı	Şube sayısı	Okul	Şube	Öğretmen	
						başına düşen öğrenci sayısı	başına düşen öğrenci sayısı	başına düşen öğrenci sayısı	
1997-1998	38	5.624	140.619	2.129.969	-	59.929	361	34	14
1998-1999	39	5.963	145.903	2.280.676	-	65.426	344	31	14
1999-2000	40	6.000	143.379	2.316.350	-	67.710	344	30	14
2000-2001	44	6.291	140.969	2.362.653	-	71.920	345	30	15
2001-2002	48	6.367	144.884	2.579.747	-	80.528	405	32	18
2002-2003	51	6.210	137.956	3.023.602	-	86.701	399	29	18
2003-2004	53	6.941	147.776	3.014.392	-	92.238	389	29	18
2004-2005	55	6.816	167.614	3.039.449	-	96.212	379	28	16
2005-2006	57	7.435	185.317	3.258.254	93.488	100.169	394	29	16
2006-2007	57	7.934	187.665	3.386.717	98.748	105.697	382	29	16
2007-2008	59	8.280	191.041	3.245.322	100.853	105.606	352	28	15
2008-2009	59	8.675	196.713	3.837.164	109.042	123.930	384	27	17
2009-2010	65	8.913	206.862	4.240.139	110.310	139.420	408	26	18
2010-2011	66	9.281	222.705	4.748.610	117.760	146.814	428	27	18
2011-2012	67	9.672	235.814	4.756.286	121.914	148.703	395	26	16
2012-2013	70	10.418	254.895	4.995.623	129.566	170.184	382	23	16
2013-2014	77	10.955	278.641	5.420.178	140.560	177.774	375	23	15
2014-2015	79	9.061	298.378	5.691.071	151.661	200.339	466	21	14
2015-2016	79,79	10.550	335.690	5.807.643	182.530	214.871	405	20	13

Singapur ve Türkiye İlköretim ve Ortaöğretim Eğitimde İstenilen Sonuçların Mukayesesi

Singapur İlköğretim

- Doğruyu yanlıştan ayırt edebilmeli,
- Öğrendiklerini başkalarıyla paylaşmayı öğrenmeli,
- Başkalarıyla arkadaşlık kurabilmeli,
- Merak duygusunu geliştirmiş olmalı,
- Başkalarını düşünebilmeli,
- Kendilerini ifade edebilmeli,
- Kendi çalışmaları ile gurur duymalı,
- Sağlıklı alışkanlıklar geliştirmeli,
- Singapur'u sevmelidirler.

"Implementation of the 'Thinking Schools, Learning Nation' initiative in Singapore" Chang, 2001'

Türkiye İlköğretim

- Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek
- Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır
- *MilliEğitim Temel Kanunu (1973)*

Singapur Ortaöğretim

- Ahlaki bütünlüğe sahip olmalı,
- Başkalarını önemsemeli ve onlar için endişelenmeli,
- Takım çalışması yapabilmeli,
- Her emeğe saygı duymayı öğrenmeli,
- Girişimci ve yenilikçi olmalı,
- İleriki eğitim hayatları için geniş tabanlı bir temele sahip olmalı,

- Kendi yeteneklerine inanmalı,
- Singapur’u tanımalı ve ona inanmalıdırlar

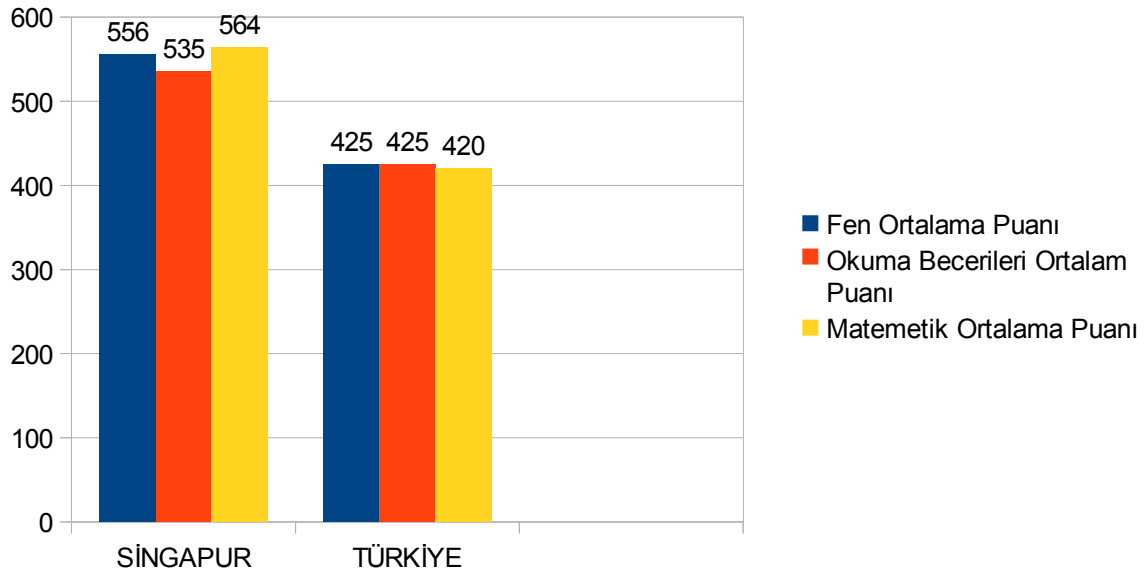
“Implementation of the ‘Thinking Schools, Learning Nation’ initiative in Singapore” Chang, 2001’

Türkiye Ortaöğretim

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak
- Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

MilliEğitim Temel Kanunu (1973)

2015 Singapur ve Türkiye Sonuçları

PISA 2015 sonuçlarında Türkiye ve Singapur Fen ,Okuma Becerileri ve Matematik ortalama puanları kıyaslandığında

Singapur Fen Ortalama Puanı 556 iken Türkiye Fen Oratalama Puanı 425

Singapur Okuma Becerileri ortalama Puanı 535 Türkiye ise 425 puanda

Singapur Matematik Ortalama Puanı 564 Türkiye Matematik ortalama Puanı ise 420'dir.

SONUÇ VE ÖNERİ

Türkiye eğitim sektöründe yapılan yatırımlara rağmen bölgeler arası eğitimde eşitsizlik görülmektedir. Mesleki ve Teknik Liselere yatırımlar yapılmasına rağmen kalifiye iş gücü artmaması ve genç nüfusun ekonomide verimli olarak aktifleştirilememesi eğitim sektörünün temel amacı sosyo-ekonomik kalkınma üzerinde ağırlık verilmemesi eğitim politikalarında sürekli değişiklik yapılarak eğitimde istikrarın sağlanmaması buna bağlı olarakta uluslar arası değerlendirme sınavlarında istenilen başarılarla ulaşılmadığı gözlenmektedir.

Eğitim Sektöründe öneriler ise ;öncelik olarak bölgeler arasında eşitsizliğin giderilmesi,eğitimin temel amaçlarından biri iktisadi gelişimin sağlanması ülke ekonomisinin gelişimi amaç edinilerek uzun vadeli eğitim politikaları belirlenip genç nüfusun kalifiyeli iş gücü haline getirip ülke ekonomisine katkı sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- ÇETİN (2016) PİSA 2015 ULUSAL RAPORU:Sunuş
- İŞBANKASI (2018) Özel eğitim sektörü:“Türkiye’de genel eğitim sektörü“ örneği s.7
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“PISA döngülerindeki temel alanlar ve ağırlıklı alanlar“ örneği s.7
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“ İstatistikî bölge birimleri sınıflandırması Düzey 1 haritası“ örneği s.11
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu. “İBBS’ye göre PISA 2015 Türkiye örneklemindeki öğrenci sayıları ve yüzdeleri“ örneği s.11
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“PISA 2015 Türkiye örnekleminin okul türlerine göre dağılımı“ örneği s.12
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu: ‘Yıllara göre fen okuryazarlığı ortalama puanları“ örneği s.18
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“Okul türlerine göre fen okuryazarlığı ortalama puanları“ örneği s.22
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“Yıllara göre okuma becerileri ortalama puanları“ örneği s.31
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“Okul türlerine göre okuma becerileri ortalama puanları“ örneği s.35

- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“*Yıllara göre matematik okuryazarlığı ortalama puanları*“örneği s.38
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“*Okul türlerine göre matematik okurazarlığı ortalama puanları*“örneği s.42
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“*Okul öncesi eğitim almayan öğrenci oranları (%)*“örneği s.52
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“*OECD üyesi ülkelerin gayrisafi yurtiçi hasılası dağılımı*“örneği s.43
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“*OECD üyesi ülkelerde öğrenci başına yapılan toplam harcama*“örneği s.45
- M.E.B ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2016) Pisa 2015 ulusal raporu:“*PISA 2015'e katılan ülke ve ekonomilerin ortalama puanları*“örneği s.60
- TÜİK ”*Eğitim harcamaları istatistikleri 2015*” (Çevrimiçi) <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21548> (Erişim tarihi 15/5/2018)
- İŞBANKASI (2018) Özel eğitim sektörü:“*Türkiye’de genel eğitim sektörü-yatırımlar*“ örneği s.29
- YELKEN,E ve BÜYÜKCAN,T (2014)Gündemin tuzağına düşmeden dershaneleri tartışmak“ *Dershanelerin Kapatılmasının Gündeme Gelmesi*“ örneği s.25-26
- İŞBANKASI (2018) Özel eğitim sektörü:“*Teşvikler/Öğrenci teşvikleri*“örneği s.32
- İŞBANKASI (2018) Özel eğitim sektörü:“*Hanehalkı harcamaları*“örneği s.34
- İŞBANKASI (2018) Özel eğitim sektörü:“*Banka ve kredi kartıyla yapılan eğitim* harcamaları*“örneği s.34

- EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ (2017) : Türkiye’de eğitimi ayrılan kaynaklar:“*MEB bütçesinin gelişimi*“örneği s.3
- MEB (2017) Millî eğitim istatistikleri: Örgün eğitim 2016-17 “*(1. Dönem). Ankara*“: MEB.
- EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ (2017) : Türkiye’de eğitimi ayrılan kaynaklar: “*2017 Yapı tesisi ödeneginin dağılımı*“örneği s.5
- MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU (1973) İlköğretim:“*Madde 23 Amaç ve görevler*“
- MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU (1973) Ortaöğretim:“*Madde 28 Amaç ve görevler*“
- ,“*Implementation of the ‘Thinking Schools, Learning Nation’ initiative in Singapore*”
Chang, 2001